Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Tractio de incarnatione - Cod. Ettenheim-Münster 198

Mangillius, Antonius

[S.l.], 1632-1634

Capvt VII.

urn:nbn:de:bsz:31-117158

Visual Library

ignorantia vel inadvertentia Dei invincibili qa plg, vt per se ptt, repugnat ad satisfaciendum pro peccato veniali, qd è vera naam racionem, è vera Dei voluntatem etiam finaliter, quam pro peccato veniali, qd è solum vera naam racionem.

CAPVT VII.

An valor operationum Christi fuerit infinitus?

Hanc etiam controversiam hic examinare oportet vt definiri possit, vtrum è quare Verbi Incarnáo fuerit necessaria ad humani generis redemptionem.

Supponendum è 1o. pmo hic n ea sermonem de operaciby quas Chrs vt Deus exercebat ad intra, certum è e. de infinitas, verum cum Chrs neq mereretur neq satisfaceret per illas, sed tm per operaces quas exercebat secundum humanitatem, ideo cum de valore operacium Chri disputatur sermo è de operaciby quas humana Chri náa exercebat, his a. ngre operacium comprehenduntur n solum actiones humanitatis Chri, sed etiam passiones quæ improprie dicuntur operaces, nisi forte ita appellentur raóe alicuius operaois, id, actionis interna quam semper istud: uens passiones meritoria.

Supponendum è 2do Chri operaces n fuisse infiniti valoris, ita vt fuerint composita ex operaciby divinis è humanis, siquidem hæretici è ponere in Chro vnam operacion compositam ex humana è divina, è necesse è qd sicut in Chro vt duæ náe distinctæ, ita et duæ operaces ado diversæ altera Dei altera humanitatis, qd totum stat ex Agathone Papa apud Leonem epist. 10. addo qd cum operáo divina sit actus purus è subtilis, siquidem è ipse Deus, n pt facere vnum cum operaó humana quæ è caducus.

Supponendum è 3tio operaces ab humanitate Chri exercites n fuisse infiniti valoris, ita vt in se physicam habuerint infinitate, qa repugnat dari ens creatum qd physice infinitum sit. his supponitis.

Prima sentia negat valorem operacium Chri fuisse infinitum. ita Scotus in 3tio dist. 19 q. 1 § in istas. Durandus dist. 20 q. 2 è in 4 dist. 15 q. 1. Medina codice de satisfactione q. 1 è alij. hæc a. sentia videtur tenere fundari in hoc qd operaces Chri fuerint aliquid physice finitum qd dependens ab humanitate Chri quæ è aliquid finitum, è ideo n videtur ée capaces valoris infiniti.

2da sentia affirmat. è Paludani in 3tio q. 2 art. 2. Capreoli q. unica art. 1 scliae 2. Suarij disp. 4ta. Vasquez disp. 6 cap. 2. 3 è 4 è aliorum apud Suarez loco citt. è Vasq. cap. 2 è D. Thomæ parte q. 1 art. 2 ad 2dum vbi docet ad dignam satisfactionem pro nris peccatis fuisse necessarium vt actus satisfacientis haberent

efficaciam

efficaciam infinitam ex eo qd eet actio Dei e hois, nnulla etiam alia loca ex eodem S. Doctore referri solent ad ostendendum illum fuisse in hac sentia, sed illa facile trahi pont in alium sensum.

Dicendum e cum 2da sentia operaoes Chri habuisse infinitum valorem nempe in raoe satisfactionis.

Probant aliqui propositionem hac raoe: vel operaoes Chri de se valebant ad satisfaciendum iuste e aequaliter pro quibuscunq peccatis quantumuis ea in multitudine e grauitate augeant in infinitum, vel non, si dicat hoc 2dum E peccata pont tm multiplicari vt ad satisfaciendum pro illis ad aequalitatem n sufficeret Chrs, qd e ctra modum loquendi Scripturae e PP. vt infra ostabit, e per sequens ctra veritatem; si dicatur imum, ad id requiritur infinitas valoris in operade satisfaciendi, qd exemplo ostendit. nam si eet pecunia tanti valoris quae sola sufficeret ad emendas quascunq res quantumuis in numero e pretio crescerent, huiusmodi pecunia eet infiniti valoris, similiter charitas habitualis sufficiens ad eliciendos actus intensiores e intensiores in infinitum eet infinita intensa.

Sed ctra hanc raoem e, qa responderi pt: vt operaoes Chri sint sufficientes ad satisfaciendum pro peccatis quantumuis ea crescat in numero e quantitate n ee necessarium vt valor operaoum Chri sit infinitus simpliciter sed tm secundum quid ita vt sit in ordine superiori, sic e. fieret vt idem valor semper adaequaret malitiam e grauitatem oium peccatorum poibilium, qa scilicet peccata quantumuis crescerent numero e quantitate semper eet in ordine inferiori improportionato respectu valoris operaoum Chri, sicut meritum praemij naalis quantumuis magis ac magis crescat secundum suam pfectionem vel multiplicetur, nunquam tn pt adaequare meritum praemij supernaalis, e sicut bona opera purae creaturae quantumuis crescat vel multiplicentur nunquam pont adaequare malitiam vel grauitatem peccati mortalis.

2do probant aly eandem propositionem hac raoe: valor operaois crescit ex dignitate psonae operantis, sed psona operans in Chro e infinitae dignitatis & Chri operaoes bt infiniti valoris simpliciter. Minor e certa. Maior pbt ex Patribus dicentibus operaoes Chri ex dignitate psonae diuinae fuisse Deificatas e idcirco eas appellant Theantricas, id e, Dei viriles. vide Dionisij epist. 4 ad Caium. hac raoe inter caeteros vtitur Suarez disp. 4 sect. 4.

Sed ctra hanc raoem e, qa facile negari pt sseq: calculo e. Ma fallit in multis, vt pbt ex dictis, siquidem grauitas offensae crescit ex dignitate psonae, nec tn ex infinita dignitate Dei offensi licet inferre grauitatem offensae

offensæ divinæ ée infinitam simpliciter. similiter perfectio cognitionis
crescit ex perfectione obti, nec tn ex infinita Dei perfectione infinite crescit
gratius cognitio aut visio & neq ex eo tn valor operaçoũm crescentes dignitate
personæ operantis licet inferre valorem operaçoũm Chri ée determinate infi-
nitum simpliciter ob infinitam dignitatem personæ ipsiq Christo tm licebit
inferre, sed discretione ée infinitum vel simpliciter vel secundum quid,
ita vt sit in ordine superiori respectu valoris operaçoũm quæ exercentur
a persona finitæ dignitatis.

Videri pt quicquid sit an sequentia rationis ex Suarez allata,
teneat hæc ée saltem eam tenere ratio mea, qa fundatur in hoc ée operaçes
personæ Chri habent dignitatem vere infinitam, & ideo debent habere etiam
valorem infinitum exantum in eo genere ée pt.

Sed vtra hanc responsionem o, qa quando a Theologis disputatur:
an Chri operaçes habent valorem infinitum n videntur facere distinctionem
inter valorem & dignitatem earundem operaçoũm, sed sumere illa pro re &
eadem, quare si ad probandum Chri operaçes ée infiniti valoris assumatur
qd Chri operates habent infinitam dignitatem pbti idem per idem & petitur
principium, cum assumatur id de quo & quæstio, qd sit dignitas & valor
operaçoũm Chri inter se distinguantur. Suarez ipse videt transferre diffi-
cultatem ad res ad alias aq ignotum & aq probatu difficile, qd si calcu-
lus suprafacta applicetur ad probandam dignitatem operaçoũm Chri ée infini-
tam simpliciter, facile negari poterit hoc in ée determinate edici, siquidem
eidem calculari sufficit si dignitas illa sit infinita secundum quid & in
ordine quodam superiori respectu peccati, atq ita hoc sufficeret vt Chris
potuisset regna satisfacere pro quæcunq peccato.

Rdebis rursum spri Suarez personam operantem multo magis
conferre ad moralem valorem operaçoũm, quam referat obtu vel terminus
ipsarum, siquidem operaçio procedens a divina persona dicit divina, vtra
vero operaçio hns Deum pro obto vel termino n appellat, sicuti ad humana,
& ideo ex infinita persona Chri dignitate recte potent colligi valorem
operaçoũm Chri fuisse infinitum simpliciter, quamvis neq cognitio,
terminata ad Deum neq offensa Deo facta crescat infinite simpli-
citer ex infinita Dei excellentia & dignitate.

Sed vtra hanc responsionem o, qa etiamsi ponamus personam
operantem magis referre ad valorem operaçoũm quam obtu referat ad
perfectionem operatis ad sequitur terminata, n tn ex eo qd operaçio crescat
ex maiore dignitate operantis & Chri persona sit infinite digna qd infer-
ri determinate valorem operaçoũm Chri fuisse infinitum simpliciter, sed
tm qd fuerit infinitus vel simpliciter vel secundum quid, vt patet ex dictis.

Adde qd, vt bene quidam recentiores adnotant, sicut operationes

facta,

facta divina prona appellant divina, ita etiam multi actus solum terminati ad Deum contradicuntur divini, nec ē dicitur divina fides, timor divinus. Sterna fides, spes, charitas dicuntur virtutes Theologicæ, nec ē Metaphysica licet appellari Theologia ē scia divina, quare cum huiusmodi appellationes n solum operationibus a divina prona profectis, sed etiam operationibus ad Deum terminatis, quarum valor ē dignitas ē infinita, veniant, r ēt licet ad eas refugere. et nam rationem tueat.

Tertio probari et suaragorita ratio hoc modo: divina Chri subsistia peculiarem habuit influxum in Chri operationes & mediante huiusmodi influxu contulerunt illis dignitatem ē valorem infinitum;

Quidam hanc rationem ita impugnant: subsistia divina n ēt actiua, qa relatio n ē actiua & subsistia Chri n potuit influere in Chri operationes. Sed contra hanc impugnationem ē, qa licet relatio fundamentalis n sit actiua, multæ tn relationes transcendentales sunt actiuæ, vt patet in ribus qualitatibus actiuis, quæ relationem transcendentalem dicunt tn solum ad Deum ed etiam ad ctu, cum a. subsistia divina potuerint relationes transcendentales quam fundamentales, vt ~~sitat~~ ex eo p prionas divinas constituunt, n bene infertur illas n ē actiuas, eo p relatio n sit actiua, quamvis revera illa qa sint actiuæ.

Contra rationem tn supra allatam ē, qa revera subsistia divina n ēt ~~relatiua~~ actiua & divina Chri subsistia n potuit habere effectum influxum in humanas eiusdem Chri operationes. Hæc ēt ex cons. Theologorum sentu ē facile probari pt: qa subsistia divina n ē actiua ad intra, siquidem scia generatiua in Deo n ē subsistia Patris, nec scia spiratiua in Deo ē subsistia Patris vel subsistia filij, sed potius ea a ē ctia divina notans eandem subsistiam, vt suppono ex pma parte. rursus subsistia divina n ē actiua ad extra, qa vel ē ad extra actiua vt ē talis subsistia, ita vt subsistia Patris sit actiua prout ē Patris subsistia, ē nec de cæteris; vel ē actiua tn secundum eandem rationem subsistiæ, ita vt subsistia divina sit principium agendi ad extra n prout inter se tradistinguuntur ē opponuntur, sed prout veniunt in vna ratione subsistiæ; mum a. dici n pt, qa ois Dei rursus ad extra ē vnum: bifuter cons. ōibus tribus personis, qd tn verum n ēt si divinæ subsistiæ vt tales vt ēt actiuæ, tunc qd idem ē immediatum principium agendi, qa tunc quilibet subsistia divina sibi vindicaret aliquam actionem peculiarem. vt sibi propriam; si a. dicat, dum sequitur de in Deo subsistiam absolutam qua qa multis negatur; deinde hoc dum, vt per se pt, n sufficit authoribus ratio quam impugnamus, qui volunt operationes Chri ex infiniti valoris qa peculiarem influxum provenientem ex prona Chri vt talis prona ē; multa alia possent afferri vna eandem responsionem qua breviatis ca a pretermittimus.

Quarto

Quarto ab alys retio hac ratione probatur: modus operandi sequitur modum
essendi, sed modus essendi Christi erat infinitus & eius operationes illius fuerunt
infinitae saltem quoad valorem & dignitatem.

Secundo hanc rationem & quia si vim hic probat etiam, ut dicitur, Dei opera-
tionem ad extra, vt securum quo tanquam causa prima una cum igne v.g. pro-
ducit ignem esse infinitum etiam physice, quia Deus hic modum essendi physice
infinitum. quod si dicas actionem physice finitam posse sequi ex agente,
quod etiam physice sit infinitum, retro & quia similiter fingi poterit ope-
rationem etiam moraliter finitam posse sequi ex agente infinito moraliter,
cuiusmodi est humanitas Christi quae erat principium operans meritorie
eiusdem Christi. Quasi rursum dicas operationem Dei ad extra vel securum
quo securrit cum causa causata non esse infinitum, quia sequeretur etiam a causa causata finita,
cum identificetur cum actione eiusdem causae causantis. retro, quia similiter Dei
poterit operationes Christi neque moraliter esse infinitas cum dependeant etiam ab
humanitate Christi quae est in se finita, probat retroactiveque eiusdem Christi
infinita.

Denique alii probant sententiam hoc modo: Christus pro nostris peccatis ob-
tulit pretium infinitum, sequitur eum obtulit seipsum & Christi opera quibus pro
nobis satisfecit habuerunt valorem infinitum nempe ex re infinita oblata
per eaedem oblationes.

Secundo hanc rationem & quia Christus non per quamlibet suam operationem
obtulit seipsum vel aliquid aliud infinitum, nisi forte dicatur operationem
illius fuisse aliquo modo rem oblatam & fuisse infinitam, de quo nunc retro-
vertitur, nec est. Christus talem oblationem fecit per actus temperantiae v.g. ac
eorumdem. Sed ita ratio non probat vigilanter ora Christi opera fuisse infiniti
valoris. Ergo retro eandem rationem & quia si Christi opera ex re oblata infinita
habuerunt valorem infinitum, sequitur etiam, ut bene notat Vasquez
disp. 6 cap. 2 num. 7. oblationem quae Beata Virgo obtulit pro nobis in mor-
tem filium suum fuisse infiniti valoris, & per consequens eandem dignam
infinito pretio nos redemisse, vel certe potuisse condigne redimere, quod tamen
falsum. Ratione sequitur oblationem quae sacerdos in altari Christum offert
esse infiniti valoris, quia res oblata est infinita. Seq. a. esse falsam manifeste patet.

Petit igitur efficaciter retio: mo extrava gantis de poenitentia
remissionibus §. 2. vbi cum Pontifex Clemens dixisset Christum Deum nos
sanguinis effusione acquisivisse thesaurum Ecclesiae, vt dicit in fi-
nito thesauro hodie paulo post subdit: non est dubitandum de sumptione
seu minutione dicti thesauri Ecclesiae ex infinita Christi merita, quamvis
a hinc non colligat esse certum de fide quod Christi merita sint infiniti valoris,
nunquam eos qui Pontifex ubi intendit hoc definire, certe illi auctoritas
multum confirmat nostram retiocem, vt petit; nec dicit quod Clementem loco cit. voluisse

Christi

Chri merita esse infinita tm secundum quid, ita vt nihil in gene regenori respectu peccatorum finito hominum geng vel ordo in quo sit peccata sit illimitatum proportionata, et ideo Chri merita excedant omem grauitatem peccatorum et omem valorem gratiae et gloriae possibilem, ita cum Pontifex merita Chri absolute dicat infinita et verba quoad fieri pt propria illegenda sint, si dicatur Pontificem voluisse Chri merita esse infinita tm secundum quid, ergo verba n illegerentur proprie, ga infinitum secundum quid n est infinitum proprie et simpliciter sed finitum, et ideo Authores qui eriorem defendunt sententiam et asserunt Chri merita fuisse infinita tm secundum quid et in gene superiori respectu peccatorum simpliciter et ante debito merita Christi dicunt fuisse n infinita sed finita, hoc est n infiniti valoris sed finiti, sicut etiam authores sequentes potiorem et nostram sententiam cum dicunt Chri merita habuisse valorem infinitum, n loquuntur de valore infinito secundum quid sed infinito simpliciter. quapropter et Clementem ex eo sensu locutum esse censendum et nisi vim sacris textui quam manifestis et violentis torquent illi, qui verba loci cit. volunt pte ita illegi vt Chri merita n habuerint infinitatem valoris et dignitatis propriam et intrinsecam, sed tm ex acceptatione Dei, siquidem aliquid acceptari pro infinito n est istud esse infinitum sed aliquid aliud longe diuersum. adde, si ita valoris operandum Chri referatur in extrinsecam Dei acceptationem inter alia absurda inde etiam sequitur quod homem potuisse seipse satisfacere pro peccato mortali, qa n pt assignari rtio cur Deus n potuerit illis operationes bonas acceptare in satisfactionem pro peccato mortali.

Dicitur ex Anselmo lib. 2 cur Deus homo cap. 6 cum ipse volens significare Chri satisfactionem fuisse necessariam ad satisfaciendum pro omnibus peccatis dicit n potuisse satisfieri pro peccato nisi pro illo soluerentur aliquid maius longe de qo Deus n est. Ex mente Anselmi Chri operationes, per quas satisfactionem et Dei, fuerunt infinitae simpliciter secundum valorem moralem, qa alias n fuissent maiores et eo qo Deus n est. Praeterea pte ex eodem Anselmo ibidem cap. ita ad finem vbi docet Chri vitam fuisse bonum tam amabile vt sufficeret ad soluendum et delectatur pro mundi peccatis plus quam in infinitum. multa alia loca tunder scripturis tum ex Patribus afferri solent ad probandam sententiam supra positam, quae eodem n satis urgent. Ideo omitto.

Certum est rationes ita vis effectus, quae n repugnat nec est contraria operi redemptionis coniunctae et in Christo, id est. plenitudo Chri dignitas exigit sed valor simpliciter infinitus operationes Chri nec repugnat nec est contrario operi redemptionis. Maior negari n pt nec a Theologorum mente discordat, ei, quae de Chri perfectione docent, referentur. Minor quoad eam partem stat, qa valor simpliciter infinitus operationum

Chri

Chri magis refertur ad redemptionem quam valor infinitus tm secundum quod
ingredem valor similiter infinitus facit redemptionem uberiorem,
eadem vero minor quoad maiorem partem relabitur lex solutione obiectorum.

Denique pbr: qa valor operacionis quem h superat premium infinitum
e infinitus simpliciter, vt per se stare videtur, atqui premium infini-
tum h superat valorem operacionis Chri, si e. poet ee offensa Dei infini-
ta simpliciter, vere reconcilio sive remissio talis offensae facta in pmi-
um operacionis Chri h superaret earum valorem, sicuti nec eum supe-
rat bellum aliud bonum finitum si potest ee pd in premium operacionis
Chri referri potest. Ergo valor operacionis Chri e ~~quod~~ finitus simpliciter.
Minor ubi qa premium debet ee proportionatum e excellentiae personae
operantis sicut vt iuro operante dignum sit, cum a. excellentia personae
Chri sit infinita, nec ullum premium nisi infinitum potest ee dignum
infinitae eius excellentiae necessario sequitur premium infinitum si potest
ee h superare valorem operacionis Chri, qa premium debeat ee propor-
tionatum excellentiae personae operantis sic, qa si nobilis alteri, inser-
uiat maiorem percipiet meretur quam si ignobilis illi famuletur, si
princeps pro lege — vg. militet in bello maiorem premium illi debetur
quam detur militi ~~fort~~ sortis vilis inferioris. similiter si quis
existens in peccato mortali exerceat actum virtutis merebit quidem
aliqd premium, h tm meretur beatitudinem, si vero sit in grata e amicis
Dei quodlibet opus bono meretur aliquam beatitudinis partem, hac ra-
tione rei nulla alia ee est, nisi qa premium debet ee proportionatum
dignitati operantis, vt dicebamus, quamvis e. bonum opus sive
opera virtutis, hac sua honestatis e bonitatis intrinseca mere-
atur premium, per accidens tm dignitas ipsa operantis aliquo modo moraliter
informat e fit habet significat eiusdem operacionem bonam, ita vt
integer eius valor exigens e determinans sibi tale premium
nihil aliud sit quam aggregatum ex bonitate operacionis exigentis premium
e excellentia operantis determinantis sibi tale vt tantum premium,
hac e valor infinitus operacionis Chri per modum vnius aggregati mo-
ralis ortus ex bonitate operacionis ipsius Chri exigentium premium e ex
infinita eiusdem Chri excellentia vel dignitate, cui nullum premium
nisi infinitum potest ee proportionatum, atq hanc rationem e excellentiam
infiniti valoris operacionis Chri indicavit Patres dicens. c. cap. 2 num.
14 e num. 29 ab illis verbis: at vero dignitas personae &c.

Objicies: opera Chri secundum eam rationem physicam
erant finita, e h poterant habere infinitum valorem, qa valor debet
ee aliquid reale.

R negando neg: ac probatam dico integrum valorem operacionis
Chri

Chri, de aliquid n̄ physicum sed morale stans ex honestate operationum
Chri e infinita ejus dignitate personali.

Objices 2do: quotiens ad constitutionem alicujus plura requiruntur ut illud sit infinitum simpliciter n̄ sufficit si unum eorum sit infinitum, atqui ad constitutionem valoris operationum Chri solum requiritur dignitas personæ operantis sed etiam alia requiruntur, in nro a. cane ipsa dignitatem personæ nihil aliud e infinitum, ut pte & valor operationum Chri n̄ fuit infinitus simpliciter.

R. quamvis ad valorem operationum Chri plura requirantur, ultimo tn̄ ille completur per dignitatem operantis, et stat ex supra dictis, quare ut valor operationum Chri sit infinitus in ratione satisfactionis e meritis sufficit dignitas infinita personæ Chri quæ quasi formaliter tanquam ultimum complementum immediate moraliter afficit earundem operationes modo supra explicato, quemadmodum adhuc ut Christus sit infinite dignus sufficit infinitas personalitatis Verbi ultimo terminantis humanam Chri nam quæ in se finita e et realiter sed ad infinitam personæ divinæ dignitatem e excellentiam, sicut etiam entitas operationum Chri n̄ constituit formaliter valorem infinitum sed tm requiritur ut operatio bona sit capax perfectæ infinitatis, ex his a. pte qd licet constitutive ex quinto n̄ sit adæquate infinitum nisi ora ejus constitutiva sint infinita, erit tn̄ inadæquate infinitum si una pars illius sit infinita, atq hoc modo Chri operationes fuerunt infinitæ nempe secundum partem e quasi formam quam includebat ut operationes morales vel meritoria, et hoc fuit sufficiens ut et infinita in ratione dignitatis e valoris meritorij.

Obyces 3tio: si quilibet Chri operatio fuisset infinita secundum valorem sequeretur unum infinitum fuisse majus alio, vel certe nullam Chri operationem habuisse majorem valorem quam haberent reliquæ oes, neq multas Chri operationes habuisse majorem quam habuerit una, qa multa infinita n̄ faciunt majus quam sit unum infinitum.

R. quamlibet Chri operationem fuisse ad dignam ato cet reliquarum, qa quilibet fuit infinite digna ratione infinitæ dignitatis personæ Chri, ad primum bonitas fuit valor unius operationis Chri per se sumpta quartus fuit omnium simul, Christus tn̄ de facto nobis n̄ meruit unoquoque suo bono opere per se sumpto sed oibus operibus sua morte sumptis. ratio e, qa Chri operatio n̄ erat pro nobis meritoria de facto nisi quatenus pro nobis Christus offerebat eandem operationem, cum a. ita pro nobis obtulerit ora sua opera ut voluerint per illa donec morte sumeretur nram redemptionem obtinere, sequitur ergo opera solum morte sumata nram meruisse redemptionem.

Obyces ultimo: ex eo qd aliqua operatio versetur circa Deum infinitum

infinitum, n recte infert eandem operationem esse infinitam, vt adiat ex
dictis & neq ex eo, q. opera Chri est a gratia infinita, p. inferri illa
fuisse dignitatis & valoris infiniti.

R. negando seq: rao incarnatis, qa certum e operationem
verantem circa Deum, h significari solute intrinsece moraliter lo-
quendo per dignitatem ipsius Dei infinitam, sed inde eadem operatio de-
sumit aliam dignitatem longe diuersam finitam scilicet atq limi-
tatam pro ratione limitatae & pro limitatae virtutis & honestatis quam
ex Deo tanquam ex obto ad q. terminatur desumit, vtra vero sicut
humanitas Chri mediante vnione hypostatica infinite significat
per dignitatem infinitam gratia, diuina, ita etiam operationes Chri
ex eo, q. procederent a gratia infinite digna, & cum eis dignitate constitue-
rent vnum morale, nempe vnum operans, infinite significabantur
per dignitatem infinitam eiusdem gratia infinitae, cum qua vnum
morale constituebat.

CAP. VIII.

An Incarnatio fuerit necessaria?

Perinde e quaerere: an Incarnatio fuerit necessaria, & an necessaria fuerit
Chri satisfactio, qa si Incarnatio fuit necessaria certum e illam fuisse
necessariam ad satisfaciendum pro nris peccatis, quorum a certum e
Incarnationem fuisse necessariam saltem secundum quid & ad bene esse, ideo tm
remanet ex hm maxime: an fuerit necessaria simpliciter?

Dico 1mo. Incarnatio n fuit simpliciter necessaria ad nram redemptio-
nem vel salutem, in hac re conuenit D. Thomas q. 1 art. 2. Magister in
3 to dist. 20 q. 1, Soto q. vnica d. 19 in libro dictis. Suarez tom. 4 sect. 2. vbi
vult contrarium esse temerarium & fuisse, vt ipse loquitur, in congruum. Vasquez
disp. 1 cap. 3 & 4 & reliqui Theologi contra quorum multos habes apud
Vasquez cap. 3 citt. num. 9.

Pbt. ex Patribus tum graecis tum latinis, quos habes cap. citt.
num. 20 & 21. inter eos Augustinus clarissime docuit Zeque in lib. de
agone christiano cap. 5. vbi stultos eos facit qui dicunt n potuisse sapiam
Dei alio modo homines a peccatis liberare. Leo serm. 2 de Natiuitate Chri.
Gregorius lib. 17 moral. cap. 18 & lib. 24 cap. 2. Bernardus epist. 190 n parum
fort medium & alibi.

Pbt. 2 do rae: qa Deus potuisset ex gratia & ex mera misericor-
dia remittere peccata hominibus & eos saluos facere, & ducere ad sui visionem
neq e. in hoc stat vlla implicantia.

Obicies: 1. Athanasius lib. de Incarnatione docet futurum fuisse
absurdum, indecorum, & indecentissimum si Deus n redemisset homines

& ex Atha=